Conselleria d'Educació
i Universitats
Institut d'Avaluació i Qualitat
del Sistema Educatiu

Maig 2024

Avaluació diagnòstica 2023-2024
4t d'educació primària

Competència en comunicació lingüística en llengua catalana

MODEL 4

Nom i llinatges: _____

Centre: _____ Curs: _____

Instruccions

- Per fer la prova utilitza un bolígraf blau o negre no esborrable.
- No facis servir cap corrector (líquid, cinta...).
- En aquesta prova, trobaràs preguntes amb diversos tipus de respostes on hauràs de:
    - marcar una opció correcta,
    - marcar més d'una opció correcta,
    - escriure la resposta,
    - marcar si les afirmacions són vertaderes (V) o falses (F),
    - relacionar amb una fletxa les opcions de dues columnes,
    - emplenar espais en blanc amb la paraula correcta.
- Aquesta prova té 2 parts.
    - La **PART 1** és per respondre les preguntes.
        - Les primeres són sobre un text que escoltaràs i la resta sobre dos textos que llegiràs.
        - Fixa't si hi ha una o més respostes correctes per a cada pregunta.
        - Si t'equivoques, omple tot el quadrat ■ i marca de nou la resposta correcta amb una ☒.
        - Per tornar a marcar com a correcta una resposta prèviament emplenada, encercla-la ◉.
    - La **PART 2** és per escriure la redacció final, que ha de tenir entre 6 i 8 línies. Si necessites fer una planificació o esquema del text que has d'escriure, pots utilitzar l'espai indicat al quadern amb el nom d'*esborrany*.
        - Recorda que només pots escriure la teva resposta dins l'espai que marca el requadre.

Comprensió oral

Ara escoltaràs un text dos cops. El primer és per respondre les preguntes i el segon per repassar-ne les respostes.

Àudio: Podcast Diferents i feliços, la història d'en Pol i na Lila

1. Com podem saber quan parla el **narrador** en aquesta història?
(*Marca l'opció correcta.*)

☐ A. Quan diu: «Hola, soc el narrador» i comença a parlar.

☐ B. Les històries no tenen narradors, només personatges que parlen.

☐ C. Quan descriu pensaments, accions o sentiments dels personatges.

☐ D. El narrador és invisible i no interactua amb la història de cap manera.

2. Aquesta història és una faula perquè és un conte curt que té una lliçó moral i ensenya coses importants. Com pots saber que aquesta **informació** és **certa**?
(*Marca les opcions correctes.*)

☐ A. Pots preguntar-ho als teus companys de classe.

☐ B. Pots cercar la paraula faula en un diccionari i comprovar si té aquestes característiques.

☐ C. Pots preguntar-ho a la mestra i demanar-li que et posi exemples.

☐ D. Pots cercar-ho a qualsevol pàgina web.

0-1-2 ☐

3. Els animals varen acudir a la festa de ball que havien preparat en Pol i na Lila. Com **convidaries** els teus amics més especials si fessis una festa de ball?
(*Marca les opcions correctes.*)

☐ A. Enviant correus electrònics amb la informació de la festa.

☐ B. Deixant una nota al fanal del teu barri i que vengui qui vulgui.

☐ C. Fent targetes d'invitació on hi hagi l'adreça equivocada de casa.

☐ D. Enviant missatges de text als teus amics amb detalls de la festa.

0-1-2 ☐

4. Escriu l'**adjectiu** que més descriu la personalitat de cada personatge.

llesta **amable** **ballarí** **dolent** **trist** **despistat**

_____

_____

_____

0-1-2 ☐

5. Què van descobrir en **Pol** i na **Lila** a mesura que passaven temps junts?
(*Marca l'opció correcta.*)

☐ A. Que compartien els mateixos interessos.

☐ B. Que es volien allunyar l'un de l'altre.

☐ C. Que no tenien res en comú.

☐ D. Que no els agradava passar temps junts.

6. **Completa** la frase següent.
(*Escriu una paraula a cada espai*.)

Aquesta faula la pots escoltar a la _____ del teu poble o la teva ciutat i a la teva _____

0-1-2 ☐

7. Com creus que varen reaccionar els altres **animals** a les paraules de Serafina?
(*Marca les opcions correctes*.)

☐ A. Estaren en total desacord.

☐ B. Mostraren una actitud negativa.

☐ C. Reaccionaren de manera positiva.

☐ D. Varen aplaudir les seves paraules.

0-1-2 ☐

8. El text que acabes d'escoltar acaba amb una festa ***increïble***.
Escriu una **paraula** que tingui el mateix **significat**.

0-1 ☐

9. Per què creus que el caragol fa servir l'expressió «**estar més content que un gínjol**»?
(*Raona la teva resposta*.)

0-1-2 ☐

Comprensió lectora 1

EL PETIT PRÍNCEP I LA GUINEU

Un dia, mentre el Petit Príncep explorava el planeta Terra, va trobar una guineu intel·ligent i molt simpàtica.

-Hola! Qui ets tu? —va demanar el Petit Príncep.

-Soc una guineu. Sembles una mica trist. Què et passa? —va dir la Guineu.

-Sí, estic trist perquè no tenc amics i no sé com fer-ho —va dir, mentre mirava la Guineu.

-Si em domestiques sabràs el que és tenir un amic. L'amistat és màgica, petit amic. **L'essencial és invisible als ulls.** Això significa que el que fa especial a un amic no es veu amb els ulls, sinó amb el cor —va assegurar la Guineu.

-No ho entenc del tot. Què vol dir *domesticar*? —demanà el Petit Príncep.

-*Domesticar* és crear lligams especials. Si em domestiques, ens necessitarem i serem únics al món. —va assegurar la Guineu.

-Ah, ho entenc! Com puc domesticar-te? —va dir el Petit Príncep il·lusionat.

-Has de ser pacient. Comencem amb petites passes. Asseu-te a prop meu, sense dir res. Deixa que els nostres cors es coneguin sense paraules —va dir la Guineu.

Amb el temps, el Petit Príncep i la Guineu es van fer amics. Quan va arribar l'hora de dir adeu, la Guineu va compartir una saviesa especial amb el Petit Príncep.

-Recorda sempre això: l'essencial és invisible als ulls. Les amistats veritables són com roses que plantem en els nostres cors. Guarda aquest tresor, petit amic, i mai estaràs sol —va dir mirant als ulls al petit nen.

-Gràcies, Guineu. Sempre et portaré al meu cor com una amiga especial. Adeu, mai oblidaré el que m'has ensenyat —dient adeu amb la mà.

Amb un somriure, la Guineu va dir:

-Adeu, petit amic. Recorda sempre la màgia de l'amistat. Esper trobar-te ben aviat.

Antoine de Saint Exupéry, *El Petit Príncep* - (adaptació)

10. El **text** que has llegit és:

(*Marca l'opció correcta.*)

- ☐ A. una cançó.
- ☐ B. una poesia.
- ☐ C. una narració.
- ☐ D. una obra de teatre.

11. Com saps què és **títol** del text?
(*Marca l'opció correcta.*)

- ☐ A. Perquè representa la idea principal.
- ☐ B. Perquè està en negreta i majúscula.
- ☐ C. Perquè el títol sempre té un dibuix al costat.
- ☐ D. Perquè sempre és la primera paraula del text.

12. Quina és la **lliçó** que la Guineu ensenya al Petit Príncep?
(*Marca l'opció correcta.*)

- ☐ A. Que l'amistat és pura màgia.
- ☐ C. Que el Petit Príncep hauria de viure sol.
- ☐ B. Que les guineus són animals intel·ligents.
- ☐ D. Que les flors són millors amigues dels nens.

13. La Guineu aconsella el Petit Príncep sobre com fer amics. Què li **aconsella**?
(*Marca les opcions correctes.*)

- ☐ A. Escoltar amb atenció els consells de la gent amb experiència.
- ☐ B. Tenir en compte el que els altres pensen d'ella.
- ☐ C. Estar atent als bons comportaments de les persones que ens envolten.
- ☐ D. Imitar el que fa l'altra gent sense pensar si està bé o no.

0-1-2 ☐

14. En aquest fragment hi ha frases molt importants que ens ensenyen coses. Hi ha altres textos que tenen frases amb **significats** semblants. Relaciona-les.
(Uneix-les amb una fletxa.)

1.	«L'amistat és màgica.»	A.	«Les coses importants són les que no ho semblen» (Rodoreda, M., *Quanta, quanta guerra...* 1980)
2.	«L'essencial és invisible als ulls.»	B.	«Les amistats verdaderes sobreviuen» (*Les dues amigues*, Isop s. VII aC)
3.	«Guarda aquest tresor.»	C.	«Et duré sempre al pit» (*Jaculatòria*, J. Salvat-Papasseit)
4.	«Sempre et portaré al meu cor.»	D.	«L'amistat fa les situacions adverses més lleugeres» (*L'amistat*, Ciceró, s. I aC)

0-1-2 ☐

15. Què va aprendre el Petit Príncep sobre l'**amistat** després de conèixer la Guineu?
(*Marca les opcions correctes*.)

☐ A. Que no necessita amics per ser feliç.

☐ B. Que l'amistat és fàcil de trobar.

☐ C. Que les guineus són millors amigues que les persones.

☐ D. Que l'amistat requereix paciència i dedicació.

0-1-2 ☐

16. Per què l'autor ha escrit aquest **text**?
(*Marca l'opció correcta*.)

☐ A. Perquè aprenguin que l'única cosa important és el que es veu amb els ulls.

☐ B. Per a inspirar als nens a ser impacients i aprenguin com fer enemics en lloc d'amics.

☐ C. Per avorrir-se llegint aquesta història tan confusa sobre el Petit Príncep i la Guineu.

☐ D. Per ensenyar sobre la importància de l'amistat i connectar amb altres persones.

17. Què significa ***domesticar*** en aquesta història?
(*Marca l'opció correcta*.)

- [ ] A. Crear amistats.
- [ ] B. Ser independent.
- [ ] C. Viure a la natura.
- [ ] D. Ser una mascota.

18. Per què la paraula ***Terra*** va amb **majúscula** al text?
(*Marca l'opció correcta*.)

- [ ] A. Perquè és un error i s'escriu en minúscula.
- [ ] B. Perquè es refereix a un nom propi.
- [ ] C. Perquè és el nom del protagonista de la història.
- [ ] D. Perquè indica un lloc específic, no qualsevol terra.

19. Què fa que aquesta història sigui **especial**?
(*Marca les opcions correctes*.)

- [ ] A. Els dibuixos acompanyants.
- [ ] B. Els viatges del Petit Príncep.
- [ ] C. Els tipus de personatges.
- [ ] D. El missatge emocional sobre l'amistat.

0-1-2 ☐

20. Per què creus que el Petit Príncep se sentia **trist** al principi de la història?
(*Marca l'opció correcta*.)

- [ ] A. Perquè no li agradava viatjar.
- [ ] B. Perquè no li agradaven les flors.
- [ ] C. Perquè no li agradaven les guineus.
- [ ] D. Perquè no tenia amics i se sentia sol.

Comprensió lectora 2

ECOAVENTURA JÚNIOR

www.ecoaventurajunior.com

PER NOMÉS 1 €

EL DIARI "VERD" PER ALS MÉS PETITS DE LA CASA

28 D'ABRIL DE 2024

TROBEN MORTA A INDONÈSIA UNA BALENA AMB MÉS DE MIL OBJECTES DE PLÀSTIC AL SEU ESTÓMAC

JÚLIA "ECOSOMRIURES" SOLER

Al Parc Nacional Marí de Wakatobi, a Indonèsia, va passar un succés molt trist. Els cuidadors del parc van trobar el cos d'una balena morta a la platja.

La balena tenia més de 1000 trossos de plàstic al seu estómac. Imagina-ho: xancletes, tassons, botelles i bosses, tot fet de plàstic, estaven dins de la panxa de la balena. Aquest tipus de fems és molt perillós per als animals marins i els oceans.

El Parc Nacional Marí de Wakatobi és un lloc meravellós ple de vida marina on els bussejadors adoren visitar aquest lloc per veure les criatures marines, com rajades i balenes. Però, aquesta trista notícia ha preocupat tothom al parc i a tot el món.

Encara no se sap per què la balena va morir, però és ben clar que el plàstic al seu estómac podria haver-ne estat la causa.

Al món es produeixen molt de fems com el plàstic. Moltes vegades no es recicla correctament i acaben en llocs com en els oceans.

Això significa que moltes balenes i altres animals marins estan en perill a causa dels fems que arriben de casa a l'oceà.

Per això és molt important tenir cura del nostre planeta. Tots podem ajudar a reduir l'ús de plàstic, d'aquesta manera, podem protegir els animals marins i mantenir els nostres oceans nets i segurs per a ells i per a nosaltres.

"Arbres feliços, aire fresc: nins planten arbres per combatre el canvi climàtic"

PER JOAN "SOMRIURE VERD" VIDAL

Un grup d'alumnes de 9 anys es va reunir al «Jardí Encantat» al centre de la ciutat per a una missió especial: sembrar arbres i tenir cura del nostre planeta.

(continua a la pàgina 3)

ECOACUDIT

Per què la planta era una gran lectora? Perquè sempre tenia fulles per llegir!

TALLER DE RECOLLIDA DE FEMS A LA PLATJA

MÉS INFORMACIÓ AL CORREU ELECTRÒNIC: TALLER@ECOAVENTURAJUNIOR.COM

21. On podem trobar el **preu** de la revista?
(*Marca l'opció correcta*.)

- ☐ A. A dalt a la dreta.
- ☐ B. A baix a l'esquerra.
- ☐ C. Al centre de la pàgina.
- ☐ D. Apareix dins l'ecoacudit.

22. Creus que els **títols** de les notícies ens **inclouen** a **tots** i **totes**? Comenta la teva resposta.

0-1-2 ☐

23. Quina és la **notícia principal** que trobes a la portada de la revista **ECOAVENTURA Júnior**?
(*Marca l'opció correcta*.)

- ☐ A. Les espècies marines als rius.
- ☐ B. Receptes amb peixos de l'Atlàntic.
- ☐ C. La trobada d'una balena morta amb plàstic a l'estómac.
- ☐ D. Tallers de creació de joguines fetes amb plàstic reciclat.

24. Per què és perillós que els **plàstics** arribin als **oceans**?
(*Marca l'opció correcta*.)

- ☐ A. Perquè lleven la feina als pescadors.
- ☐ B. Perquè xuclen l'aigua com una esponja.
- ☐ C. Perquè els bussejadors poden nedar millor.
- ☐ D. Perquè els animals marins es poden ofegar.

25. Per què és **important plantar arbres** segons el text?

0-1

26. Aquesta **revista** sobre **ecologia** és **important** ... i ... .
(*Marca les opcions correctes.*)

- ☐ A. per promoure la importància de no llençar fems a l'oceà
- ☐ B. perquè ens ensenya com fer petites coses per ajudar el planeta
- ☐ C. per entretenir els lectors amb acudits ecològics
- ☐ D. per publicitar la venda de productes de plàstic

0-1-2

27. Al text trobam un ECOACUDIT, què creus que significa la paraula ***ACUDIT***?
(*Marca l'opció correcta*)

- ☐ A. Un poema breu amb rima.
- ☐ B. Una història breu graciosa.
- ☐ C. Una informació necessària.
- ☐ D. Un pensament que recordam.

28. Què hem de fer si volem **seguir llegint** la notícia ***Arbres feliços, aire fresc***?
(*Marca les opcions correctes*.)

- ☐ A. Anar al final de la revista.
- ☐ B. Anar a la pàgina web de la revista.
- ☐ C. Anar a les pàgines d'un diccionari.
- ☐ D. Anar a la pàgina tres de la revista.

0-1-2

29. Quin dels **cercadors** següents poden haver consultat els autors per **escriure** aquesta **revista**?
(*Marca l'opció correcta*.)

☐ A.

☐ B

☐ C

☐ D.

30. Per què ens serveix llegir aquesta **revista**?
(*Marca l'opció correcta*.)

☐ A. Per saber cuinar el millor plat de peix.

☐ B. Per saber el preu de les joguines.

☐ C. Per aprendre sobre ecologia.

☐ D. Per poder contar acudits sobre balenes.

EXPRESSIÓ ESCRITA

Escriu en 50 paraules (de 6 a 8 línies) com pots **reciclar** el cartó, el plàstic, el vidre i els residus a casa teva. Com els separaries, on els llençaries, etc.

Esborrany

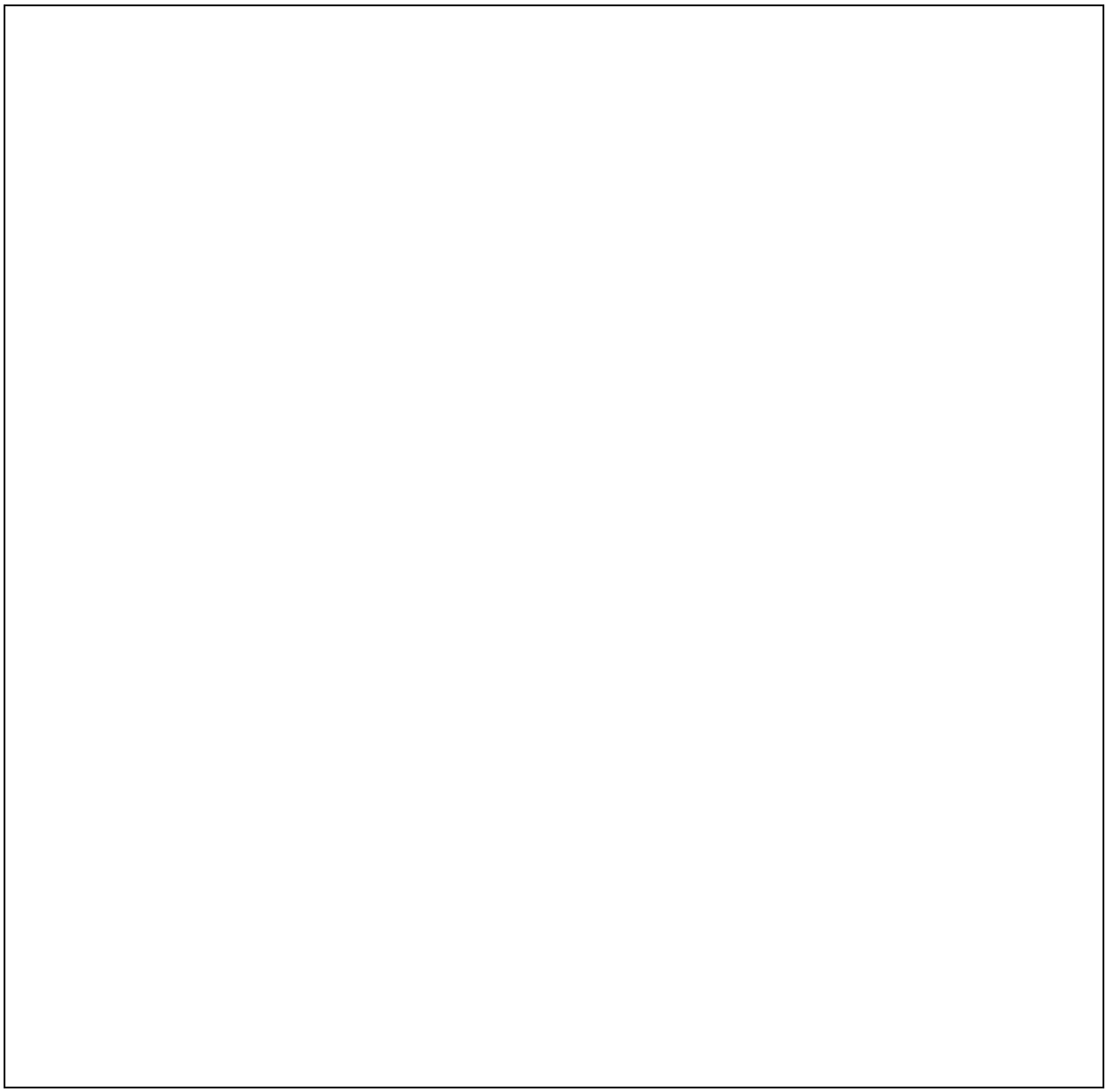

31a	31b	31c	31d	31e	31f	31g	31h	31i	31j
0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

31k	31l	31m
0-1	0-1	0-1
☐	☐	☐

Si has repassat bé tota la prova...

Enhorabona: has acabat!

Moltes gràcies per la teva col·laboració!

Conselleria d'Educació
i Universitats
Institut d'Avaluació i Qualitat
del Sistema Educatiu

Avaluació diagnòstica 2023-2024 IAQSE-CAIB © 2024 by IAQSE is licensed under CC BY-NC 4.0

Les imatges emprades per al disseny de la prova tenen les llicències